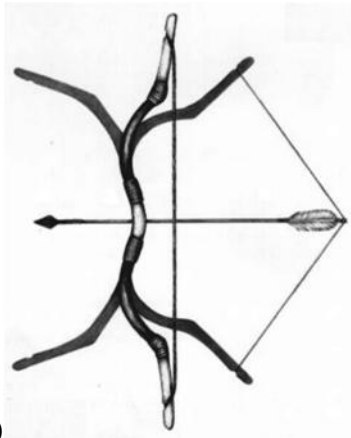

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-2.4

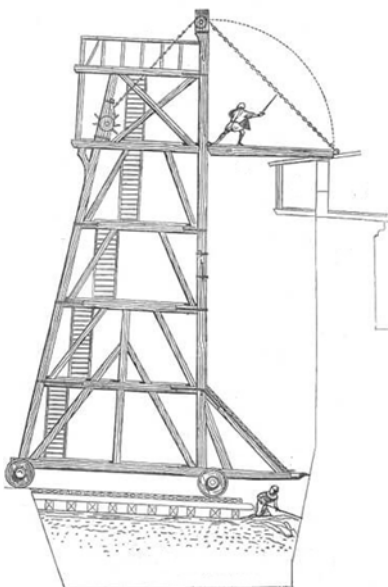
A feladat a 10. századi magyar támadó hadjáratokhoz / kalandozásokhoz kapcsolódik. Oldja meg a feladatot a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A)

B)

C)

D)

a) Válassza ki a képi források közül a 10. századi magyarok legjellemzőbb fegyverét! Írja a pontozott vonalra az egyetlen megfelelő kép betűjelét!

.....

A 10. századi magyar támadó hadjáratok (A támadó hadjáratokat a térképen nyilak jelölik.)

b) Melyik területet támadták meg legtöbbször a magyarok? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. a Bizánci Birodalmat 2. a későbbi Franciaország területét 3. német területeket

c) Fogalmazza meg a támadó hadjáratok egy lényeges célját!

.....

d) Melyik állítás írja le a nyugati irányú támadó hadjáratok befejezésének egy okát? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. Belviszály alakult ki a magyar törzsek között.
2. Az ellenség kiismerte a magyarok harcmódorát.
3. A csehek és a bajorok a magyar fejedelem hűbéresei lettek.

4 pont

2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor

2024-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-2.5

A feladat a tatárjárással kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

a) Karikázza be annak a két forrásrészletnek a betűjelét, amelyek IV. Béla tatárjárás előtti politikájával kapcsolatosak!

A) „Ez pedig nemcsak nem adott nekik semmit, hanem a már odaadományozott birtokokat is visszavette a saját jogkörébe és tulajdonába anélkül, hogy az illető polgári jogainak valamilyen fokú elvesztésére ítéltetett volna. Ez az a fájdalom, ez az a kard, amely átjárta a magyarok lelkét.” (Rogerius itáliai származású főpap krónikájából)

B) „Magyarország királya [...] semmiféle segítséget nem kapott, [...] futásnak eredt, és mivel a tengerparti várakat nem tartotta alkalmasnak, átkelt a [dalmáciai] szigetekre, és [...] [ott] tartózkodott.” (Rogerius)

C) „Inkább tartozik az uralkodó visszaadni azt, amit talán kevésbé méltányosan elvettek valakitől. [...] megfontoltuk kedvelt hívünk, Simon ispán sok dicséretes szolgálatát, melyet [...] nekünk, valamint az országnak teljesített. Ezért [...] Csenke földet szigettel, réttel és más tartozékaival együtt, amelyet Simon ispán [...] atyánk adományából szolgálataival kiérdemelt valaha, [...] visszaadtuk.” (IV. Béla okleveléből)

D) „Elkezdtek bejárni a puszta és elhagyott földet, amelyet elmenetelükkor pusztítottak el. Az egyházak tornyai voltak útmutató jeleink egyik helységről a másikba, [...] az utak és ösvények el voltak törölve, fű meg tüskés bozót lepte be őket.” (Rogerius)

E) „Amikor pedig a kunok királya nemeseivel és közembereivel együtt kóborolni kezdett Magyarországon, végtelen sok marhacsordájuk lévén, súlyos károkat okoztak a magyaroknak legelőikben. [...] Ha egy kun okozott kárt egy magyarnak, a magyarnak nem szolgáltatott igazságot, és ha sürgetni merte, a pofázásért pofonokat kapott cserébe. És így a nép és a [magyar] király között gyűlölködés keletkezett.” (Rogerius)

b) Milyen érdeke fűződött a királynak ahhoz, hogy befogadja Magyarországra az E) betűjelű forrásrészletben szereplő népet?

.....

c) A C) betűjelű forrásrészletben szereplő intézkedését IV. Béla egy – az idézett forrásrészletben nem szereplő – feltételhez kötötte. Mi volt ez a feltétel?

.....

4 pont	

2.6 A vegyesházi királyok kora

2024-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-2.6

A feladat Hunyadi Mátyás uralkodásához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „Azt az egy, igen fontos dolgot [...] fejtétek ki [a pápának], hogy manapság veszedelmes [a] az egész kereszténység ügye iránt tanúsított hanyagság. És ezt úgy fejtétek ki, hogy a pápa s a többiek megértsék, mi következhetik ebből. És ha [...] valami baj történik, azt ne róhassák fel Magyarország királyának, akin egyáltalán nem múltott a kereszténység megvédése, sőt a mohamedai babona kiirtása. Mi ezentúl szükségképpen azt tesszük, ami helyzetünk szempontjából kevésbé tűnik veszélyesnek.” (*Mátyás király levele a pápai udvarba küldött követének, 1462*)

a) Mire utal Mátyás az A) betűjelű forrásban aláhúzott és a) betűvel jelölt részben? Magyarozza meg saját szavaival!

.....

b) Karikázza be annak az egyetlen állításnak a sorszámát, amely alátámasztható az A) betűjelű forrásrészletben leírtakkal!

1. Mátyás figyelmeztette a pápát, hogy a keresztény egyházszervezet reformokra szorul.
2. Mátyás a déli határokon inkább védekezésre rendezkedett be.
3. Mátyás hittérítőket kért a pápától.

B) „Minthogy Mátyás abban az időben súlyos háborút viselt a csehek ellen, követei nehezen találtak meghallgatásra. Elmondották, hogy bár a királyi címet Corvinusnak már megadta Pál pápa, [...] Mátyásnak mégis az az óhaja, hogy apósa, [Podjebrád] György halála után a cseh főurak is válasszák meg őt szavazatukkal. Azt is előadták, hogy ez az ország már gyakran volt összekötve Magyarországgal.” (*Bonfini krónikájából, 15. század vége*)

c) Mátyás követei megpróbálták meggyőzni a cseh főurakat. Melyik szempont **nem** jelent meg érvelésükben? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. közös múlt
2. egyház tekintélye
3. katonai erő
4. rokoni kapcsolatok

d) A felsoroltak közül melyik lehetett Mátyás nyugati hadjáratainak végső politikai célja?
Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

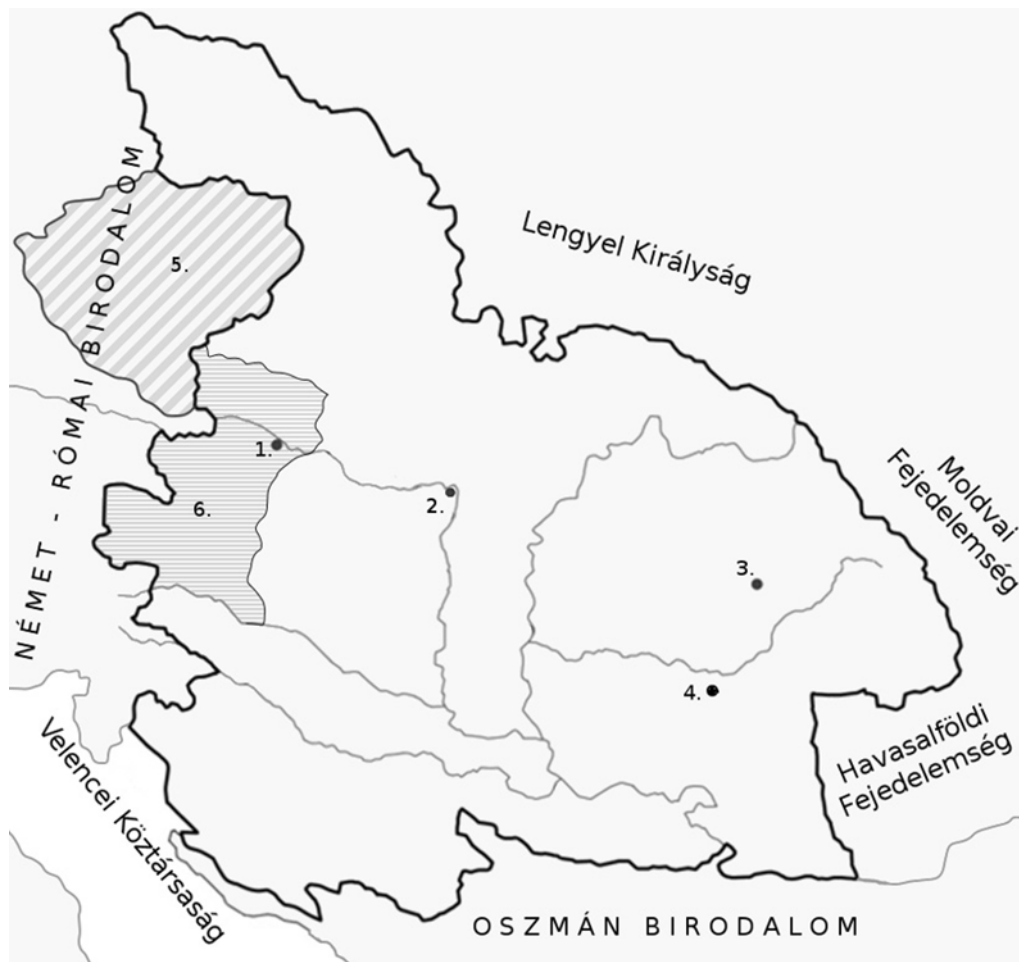
1. A német-római császári korona elnyerése.
2. Az esztergomi érsek pápává választatása.
3. Magyarország hűbéri függőségének megszüntetése.

4 pont	

2025-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-2.6

A feladat Hunyadi Mátyás háborúival kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei alapján! (Elemenként 1 pont.)

A

Magyar Királyság Hunyadi Mátyás korában

Döntse el, hogy a térképvázlaton található helyszínek (csatahelyszínek / meghódított területek) közül melyek köthetők Antonio Bonfini 15. századi történetíró leírásaihoz! Írja a helyszín sorszámát a leírás utáni pontozott vonalra. Egy leíráshoz egy sorszám tartozik, három sorszám kimarad.

a) „Így küszködtek [Báthory István vajda seregei] s már vissza sem vonulhattak a tartalékhoz, egyszerre megjelent a hegytetőn, [...] [az Erdélybe betörő ellenség] hátában Kinizsi Pál [a fekete sereg vezére] négyszögbe állított vérteseivel s a szárnyakon könnyű lovassággal. [...] Hátról oly hatalmas támadást intézett ellenük, hogy már az első rohamra sokan elestek.”

Helyszín sorszáma:

b) „Éjnek idején az egyik külvárost elfoglalják, nagy részét felgyújtják; mondják, hogy a köznépből itt sokan odavesztek [...] a város fontos része esett el. Kérték a császárt, küldjön segítséget. [...] A kapukat is naponta támadták a magyarok, kiváltképpen azok, kik a szigeten állomásoztak. A Duna partján változó szerencsével folyt a harc. [...] Végül [...] minden segítség híján, kibíratatlan éhségtől gyötörve, a császár örök gyalázatára, június elsején meghódoltak Mátyásnak.”

Helyszín sorszáma:

c) „Mátyásról [a pápa] ebben az időben azt hitte, hogy [...] az ő [Mátyás] vezérlete és fősége alatt méltó módon megfenyítheti a pogányt [is] és az eretneket [is]. Podjebrád Györgyöt [egy szomszédos állam királyát] [...], ki nyíltan behódolt a kárhozatos eretnekségnek, közhírré tett súlyos rendelettel megfosztotta országától és méltóságától. [...] Ez időtől fogva a pápa számos levelében buzdítja Mátyást a két háborúra. Mátyás vonakodott, [...], ám ekkor a római császár levelei és követei környékezték meg számos ígérettel, s ez végre az eretnekség kiirtására indította.”

Helyszín sorszáma:

d) A c) betűjelű forrás pogányoknak nevezi azokat, akikkel az a) betűjelű forrásban leírt csatát megvívták a magyarok. Kik ők?

.....

4 pont	